

کتاب محله: مهر آباد

پدیدآورنده: سید محمد صادق ماجدی
سفارش دهنده: سازمان نوسازی شهر تهران،
معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری، اداره پژوهش
ناظران: مونا محمدزاده، مریم احمدی
ویراستار: مونا محمدزاده
طراح جلد: خسرو اشتری
صفحه آرا: بنفشه علی عباسی
طراح گرافیک: مهدی لشگری
همکاران سازمان: علی خانی، صفیه طیبی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

چاپ اول / پاییز ۱۴۰۰
شمارگان: ۵۰۰ نسخه
قیمت: ۶۰۰/۰۰۰ ریال
چاپ و صحافی: همشهری

سرشناسه	ماجدی، سید محمد صادق، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور	کتاب محله: مهر آباد / پدیدآورنده سید محمد صادق ماجدی؛ سفارش دهنده سازمان نوسازی شهر تهران، معاونت برنامه ریزی و توسعه شهری، اداره پژوهش؛ ناظران مونا محمدزاده، مریم احمدی؛ ویراستار مونا محمدزاده.
مشخصات نشر	تهران: همشهری، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	ص: ۲۰۶؛ تصویر، عکس؛ نمونه: ۱۴/۵۰۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۱-۳۳۵-۳
یادداشت	کتابخانه: ۳۰۶-۲۹۵
موضوع	محله ها - تهران Neighborhoods - Iran - Tehran
موضوع	محله ها - ایران - تهران - تصویر Neighborhoods - Iran - Tehran - Pictorial works Mehrabad (Iran) /
شناسه افزوده	محمدزاده، مونا، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	احمدی، مریم، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	خانی، علی، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده	طیبی، صفیه، ۱۳۶۵ -
شناسه افزوده	Tayebi, Safieh, 1986-
رده بندی کنگره	DSR۰۷۹
رده بندی دیویی	۹۵۵/۱۲۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۸۵۱۵۸۸۰

مدیر فروش: مهدی لبافی

تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۳

فروش اینترنتی:

www.hamshahrimarket.com

تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۴

hamshahripub @
hamshahripub@gmail.com

نشانی: تهران، خیابان ولی عصر (عج)، نرسیده به
پارکوی، کوچه نورج، شماره ۱۴، طبقه دوم غربی
تلفن: ۲۳۰۲۳۲۷۳، دورنگار: ۲۳۰۲۳۲۹۸

کتابخانه محسن؛ مفسر آباد

سید محمد صادق ماجدی

محلّه به عنوان کوچک‌ترین سطح نظام برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها، نقشی اساسی و بنیادین در فرایند توسعه پایدار شهری را دارا است. این حوزه‌های فضایی در حقیقت بلوک‌های سازنده سیستم و ساختار فضایی شهر هستند. مقوله هویت و نداشتن تعلق مکانی یکی از مهم‌ترین مسایل و چالش‌های شهر، معماری و شهرسازی معاصر ایران به‌شمار می‌آید. شکل‌گیری نهادهای اجتماعی، اعتلای ارزش‌های فرهنگی، گسترش و تحکیم روابط و مناسبات اجتماعی و پاسداری از ارزش‌های انسانی و هویت‌های محلی و ملی است که به یک مکان معنا می‌بخشد و آن را تبدیل به محلّه و شهر می‌کند. ثبت خاطرات، روایات و بازنمایی اندرونی‌های محلّه‌های کهن از جمله محلات شهر تهران، می‌تواند سبب بازیابی و بازشناسی بخشی از هویت محلّه شود.

سازمان نوسازی شهر تهران در راستای مأموریت‌های خود و با اتخاذ رویکرد توسعه محلّه‌ای در نوسازی بافت فرسوده و ناکارآمد شهر تهران به عنوان رهیافتی کل‌نگرو جامع و هم‌چنین با تأکید بر حفظ و احیای روابط و سرمایه‌های اجتماعی محلات به عنوان نیروی پیشران فرایند نوسازی، تهیه و تدوین مجموعه کتاب‌های محلّه را در دستور کار خود قرار داده است. مجموعه کتاب‌های محلّه به مثابه شناسنامه محلات، با هدف معرفی تاریخچه محلات، رویدادهای مهم و اشخاص تأثیرگذار یک محلّه و انعکاس بخشی از دارایی‌های اجتماعی آن است که به زبانی ساده، شیوا و قابل استفاده برای تمام شهروندان با همکاری دفاتر توسعه محلّه تدوین شده است. آنانی که بی‌واسطه با ساکنان محلات در ارتباط بوده و از پیشینه و تاریخ محلات، شرایط اقتصادی، اجتماعی و کالبدی آن‌ها آگاهی دارند. امید است این مجموعه بتواند با بهبود حس تعلق ساکنان و فراهم ساختن بستری شرایط مشارکت هر چه بیشتر آنان فرایند توسعه محلات را تسهیل کند.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از شرکت مطالعات و برنامه‌ریزی تدبیرگران توسعه شاران و نویسنده کتاب برای تلاش در تهیه و هم‌چنین از همکاران خود در اداره پژوهش، برای راهبری، ارزیابی و تنظیم این مجموعه تشکر و قدردانی کنم.

کاوه حاجی‌علی‌اکبری

مدیرعامل

فهرست

۹.....	سخن نخست
۱۳.....	فصل اول: پیشکش به شاهزاده خانم
۱۴.....	از روزگار رفته حکایت
۱۵.....	کجا جویم تورا آخر من حیران
۱۸.....	کابینِ شهدخت قجری
۲۳.....	عصمتیه؛ باغ آرزوها
۳۰.....	در مسیر تندباد
۳۴.....	باغ مهرآباد در دلِ مگردباد
۳۹.....	بگوچی صدات کنم
۴۱.....	فصل دوم: قریه‌ای که حسابی شهر شد
۴۲.....	ماهی سیاه کوچولو
۴۶.....	از بام تا شام
۵۶.....	از دیروز تا امروز
۵۹.....	چاردیواری
۶۲.....	شمشیری؛ مجاهد بازار
۶۶.....	یادمان آسیاب مهرآباد
۶۷.....	فصل سوم: روزی روزگاری مهرآباد خاکی
۶۸.....	روزی روزگاری مهرآباد خاکی
۷۱.....	شب‌های روشن، قنات پرآب
۷۴.....	لباس شستن در سرقنات، تلفن در مغازه همسایه

۷۷.....	جاده‌های کله‌قندی
۸۱.....	آرزوهای ساده جوانان جنوب شهر
۸۵.....	فصل چهارم: داستان مردمان
۸۶.....	تو وطن بشناس ای خواجه نخست
۸۷.....	اهل قلعه
۹۳.....	هم‌نشینان درخت صدساله
۹۶.....	مهاجران
۹۹.....	همسایه‌ها
۱۰۷.....	شانه به ریش
۱۱۳.....	برج سواری
۱۱۶.....	از قلعه‌نشینی تا آپارتمان‌نشینی
۱۱۷.....	فصل پنجم: مهر ماندگار این مردمان
۱۱۸.....	صندلی‌ها
۱۲۰.....	مادر بنیان‌گذار
۱۳۲.....	خانه عروسک‌ها
۱۳۷.....	خانه بزرگ
۱۴۳.....	عبادت به جز خدمت خلق نیست
۱۵۰.....	فاستبقوا الخیرات
۱۵۱.....	فصل ششم: آسمان، رونق و بلای زمین مهرآباد
۱۵۲.....	هردم به آسمان نگاه کن
۱۵۳.....	آشیان مهرآباد
۱۶۵.....	قلب مهرآباد

۱۷۳	لعنت به این دیوار
۱۷۹	فصل هفتم: مهرآباد در سرتیتر
۱۸۰	مرگ چریک
۱۸۴	بوی گل سوسن و یاسمن
۱۹۱	فصل هشتم: کفش های آهنین، تیغه های پولادین
۱۹۲	کفش های میخی، چرخ های دودی
۱۹۳	آسیاب سنگی
۱۹۹	روزگار سپری شده کفش ملی
۲۰۹	انتخابی مطمئن
۲۱۴	ژرمن ها در مهرآباد
۲۱۵	آتش در آرگو (یک شب آتش در محوستانی فتاد)
۲۱۸	ختکای تابستان در خیابان یخچال
۲۲۰	خیلی دور، خیلی نزدیک
۲۲۷	صورت زخمی
۲۲۹	فصل نهم: کوچه پس کوچه های خاطرات بین نیمکت ها
۲۴۳	فصل دهم: مهرحسین در آبادی ایمان
۲۶۵	فصل یازدهم: رد توپ از زمین خاکی تا سالن و سوله
۲۷۷	فصل دوازدهم: انجمن داران
۲۷۸	کانون های مهرآباد
۲۷۸	دنیای این روزهای مهرآبادی ها
۲۸۷	فصل سیزدهم: از مهرآباد خاکی تا بیروبیای امروز و فردای محله
۲۹۵	منابع